

IVM Coronanieuws 11 november

Opening

Welkom bij het IVM Coronanieuws. Het is vandaag vrijdag 11 november en dit is aflevering 74.

Ziekenhuisopnames

De coronavaccinaties hebben tussen augustus 2021 en augustus 2022 naar schatting bijna 88.000 ziekenhuisopnames vanwege COVID-19 voorkómen. Dat blijkt uit een analyse van het RIVM. Bij mensen van 60 jaar en ouder ging het om ruim 68.000 opnames, bij 12- tot 49-jarigen om ongeveer 7.500 opnames. Het aantal ziekenhuisopnames dat is voorkómen, is daarmee twee keer zo groot als het werkelijke aantal ziekenhuisopnames door COVID-19.

RIVM: www.rivm.nl/nieuws/coronavaccinatie-voorkwam-naar-schatting-bijna-88-duizend-ziekenhuisopnames

Effectiviteit vaccins

Het immunologische voordeel na een vierde dosis van het vaccin van Pfizer is veel kleiner is dan na een derde dosis. Dat stellen Israëlische onderzoekers in een kort bericht in het New England Journal of Medicine. De extra effectiviteit van een vierde dosis was binnen 4 tot 6 maanden verdwenen. Dit betekent volgens de onderzoekers dat toekomstige boosters moeten samenvallen met ziektegolven of bepaalde seizoenen.

Kort bericht: www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMc2211283

In een persbericht presenteert Pfizer de effectiviteit na 30 dagen van het bivalente BA.4-5-boostervaccin. De immuunrespons tegen de BA.4-5-omikronvariant van het coronavirus is ongeveer vier keer hoger dan met het originele vaccin bij mensen ouder dan 55 jaar. Deze resultaten zijn in lijn met de eerder gepresenteerde preklinische en vroeg-klinische resultaten.

Persbericht: www.pfizer.com/news/press-release/press-release-detail/pfizer-and-biontech-announce-updated-clinical-data-omicron

Vaccinatie bij nierpatiënten

Een extra vaccinatie verhoogt de antilichaamrespons bij niertransplantatiepatiënten, die geen respons hadden na 2 of 3 eerdere coronavaccinaties. Dat blijkt uit een open-label, gerandomiseerde Nederlandse studie met 345 patiënten. Een hogere vaccindosis, een heteroloog vaccin of tijdelijk stopzetten van de immunosuppressiva mycofenolaat mofetil of mycofenolzuur leidden niet tot een sterkere respons. Herhaalde vaccinaties zijn daarmee de meest succesvolle strategie om een antilichaamrespons te bereiken bij niertransplantatiepatiënten.

Onderzoek: [www.thelancet.com/journals/laninf/article/PIIS1473-3099\(22\)00650-8](http://www.thelancet.com/journals/laninf/article/PIIS1473-3099(22)00650-8)

Bijwerkingen vaccins

Op advies van het EMA wordt hevige menstruatie opgenomen als bijwerking in de bijsluiters van de coronavaccins van Pfizer en Moderna. Het is niet bekend hoe vaak de bijwerking vóórkomt. Bijwerkingencentrum Lareb ontving bijna 9.400 meldingen van hevige bloedingen tijdens de menstruatie na een coronavaccinatie. Er zijn geen aanwijzingen dat verstoring van de menstruatie invloed heeft op de vruchtbaarheid.

Lareb: www.lareb.nl/news/hevige-menstruatiebloeding-in-bijsluiter-pfizer-en-moderna-coronavaccin

Bijwerkingencentrum Lareb ontving ook 84 meldingen van neuralgische amyotrofie na een coronavaccinatie. Hierbij treedt een ontsteking op in de zenuwen tussen hals en arm. Bij driekwart van de meldingen ging het om nieuw ontstane klachten. Deze ontstonden vaak enkele weken tot maanden na vaccinatie. Het is echter niet duidelijk of er een verband is tussen de vaccinatie en het ontstaan van deze zenuwaandoening.

Lareb: www.lareb.nl/news/neuralgische-amyotrofie-na-coronavaccinatie

Zwangerschap

Vroeg- en doodgeboortes komen minder vaak voor bij gevaccineerde dan bij ongevaccineerde zwangere vrouwen. Dat blijkt uit een retrospectieve Australische studie met ruim 32.000 vrouwen. Ook kwamen minder IC-opnames voor bij pasgeborenen van gevaccineerde vrouwen. Vaccinatie leidde niet tot een toename van het aantal pasgeborenen met een laag geboortegewicht of met congenitale afwijkingen. Uit een Britse studie blijkt verder dat zwangere vrouwen die waren opgenomen vanwege ernstige COVID-19, vaker ongevaccineerd waren. Ook in de periode dat de omikronvariant dominant is, blijft vaccinatie van zwangere vrouwen belangrijk.

Australisch onderzoek: [www.ajog.org/article/S0002-9378\(22\)00882-1/pdf](http://www.ajog.org/article/S0002-9378(22)00882-1/pdf)

Brits onderzoek: bmjmedicine.bmj.com/content/1/1/e000190

ZonMw Parel

ZonMw heeft een Parel uitgereikt aan de onderzoekers van de SWITCH-studie. Deze studie toonde aan dat verschillende coronavaccins veilig en effectief te combineren zijn. De studie heeft internationaal een waardevolle bijdrage geleverd. Bovendien is het boosterbeleid van de Nederlandse overheid erop afgestemd.

SWITCH-onderzoek: www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMoa2116747

Nieuwe richtlijn COVID-19

De SWAB-leidraad 'Medicamenteuze behandeling voor patiënten met COVID-19' is omgevormd naar een officiële richtlijn. De richtlijn is ingedeeld in de onderwerpen Infectiepreventie, Diagnostiek,

Behandeling, Zwangerschap, bevalling en kraambed en Langdurige klachten en revalidatie na COVID-19. De nieuwe richtlijn is te vinden in de richtlijndatabase van de Federatie Medisch Specialisten.

COVID-19-richtlijn: www.richtlijndatabase.nl/richtlijn/covid-19/behandeling/medicamenteuze_behandeling_voor_patienten_met_covid-19.html

Vergoedingsadvies nirmatrelvir/ritonavir

Zorginstituut Nederland adviseert de orale virusremmer nirmatrelvir/ritonavir met merknaam Paxlovid voor medische risicogroepen te vergoeden. Het gaat dan om coronapositieve volwassenen met een zeer hoog risico op ernstige ziekte. Patiënten moeten de 5-daagse behandelkuur starten binnen 5 dagen na het begin van de symptomen.

Long-COVID

Behandeling met nirmatrelvir/ritonavir binnen 5 dagen na infectie is geassocieerd met een verminderd risico op long-COVID, ongeacht vaccinatiestatus en eerdere infecties. Dit blijkt uit een voorpublicatie van een Amerikaanse cohortstudie met ruim 56.000 patiënten. Het gaat hierbij om een absolute risicoreductie van 2,3% na 90 dagen. De resultaten moeten nog peer-reviewed worden.

Voorpublicatie: www.medrxiv.org/content/10.1101/2022.11.03.22281783v1

Een behandeling met treamid, een complexvormend middel, gedurende 4 weken verbetert de longfunctie en vermindert dyspneu bij patiënten met long-COVID. Dit blijkt uit een fase 2-studie met 29 patiënten. Het middel lijkt veilig. Meer onderzoek met grotere aantallen patiënten is echter nodig.

Onderzoek: www.translational-medicine.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12967-022-03660-9

Co-enzym Q10 heeft geen effect op de klachten bij patiënten met long-COVID. Dit blijkt uit een Deense studie met zelfgerapporteerde gegevens van 121 patiënten. Patiënten kregen gedurende 6 weken Q10 of placebo. Het aantal long-COVID-klachten of de ernst ervan was niet significant verschillend tussen beide groepen.

Onderzoek: [www.thelancet.com/journals/lanepi/article/PIIS2666-7762\(22\)00235-6](http://www.thelancet.com/journals/lanepi/article/PIIS2666-7762(22)00235-6)

Finerenon

Finerenon beschermt tegen COVID-19-klachten bij patiënten met diabetes mellitus type 2 of een chronische nierziekte. Dit blijkt uit een subgroepanalyse van een fase 3-studie met ongeveer 13.000 patiënten. Na een mediane behandelduur van 2,6 jaar kreeg 1,3% van de patiënten met finerenon COVID-19-gerelateerde klachten. Dit was 1,8% in de placebogroep.

Onderzoek: www.jamanetwork.com/journals/jamanetworkopen/fullarticle/2797719

11 november 2022

Tot slot

De volgende aflevering van het Coronanieuws verschijnt over twee weken, op vrijdag 25 november. Wilt u op de hoogte blijven van nieuwe uitzendingen van het Coronanieuws? Abonneer u dan op ons YouTube-kanaal of de journaalupdate op onze website.

www.ivm.nl